

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVII. - Štev. 50 (875)

Gorica - četrtek, 9. dec. 1965 - Trst

Posamezna številka L 50

Po končanem koncilu ZADNJI KONCILSKI DNEVI Strahotne številke

Sv. oče Pavel VI. je pred zaključkom koncila v posebnem pismu škofom izrekel pomembne misli, ki se nanašajo na koncil, kateri je bil pravkar zaključen.

Te dni, tako pravi sv. oče, naj se Bogu najprej zahvaljujemo, da je ves čas vesoljnega zbora z obilno nebeško lučjo vodil delo koncila, ki je tako mogel opraviti velikansko delo. Koncil je izdal mnogo odločkov o verskih naukah in podobno veliko odločbo za življenje svete Cerkve. Držal se je zvesto cerkvenega izročila, nakazal pa je tudi nova pota, po katerih naj Cerkev hodi v bodočnosti, da bo dušam v čim večjo korist.

Za vesoljni zbor katoliške Cerkve se zanima ves svet. Zato se danes Cerkev nudi možnost, da začne dialog in stopi v stik z vsemi verami, kulturami, narodi in ljudmi. Tako bo mogoče, s skupnimi močmi in v duhu evangelija reševati vprašanja, ki danes mučijo človeštvo.

Cerkev je danes res mesto na gori. Prepričani smo lahko, da bo vera v svetu napredovala, ko se bo božje ljudstvo vse bolj prenovilo v duhu, ki ga je zbudil koncil.

POTREBEN JE DUH POKORSČINE

Kakor reka, ki razveseljuje božje mesto (Ps 45, 5) se danes na kristjane razliva mnogoteri milost možja (1 Pet 4, 10). Duh pa, ki danes preveva Cerkev, po končanem koncilu nikakor ne sme popustiti. Sadovi koncila ne bodo namreč v številnih novih zakonih in predpisih, temveč predvsem v tem, da jih bomo tudi spoštovali.

Potrebno je, da verniki nove določbe koncila z veseljem sprejmejo. Tiste, ki bi se novemu duhu v Cerкви morda radi upirali, je treba navdušiti in spodbuditi. Tiste, ki se nagibajo k svojevoljnim novostim in s tem resnični obnovi v Cerкви samo škodujejo, je treba krotiti. Spremembe je treba sprejeti tako, kakor jih je odločila cerkvena oblast. V vernikih se mora utrditi zaupanje v višje pastirje.

VSI SMO POKLICANI K IZVEDBI KONCILSKIH ODLOKOV

Izvedba koncilskih odlokov, pravi papež, bo silno težko in obsežno delo. Zahtevala bo skupen in velikodušen napor vseh predstavnikov, duhovnikov, redovnikov, redovnic in vernikov, saj gre za duhovno življenje vseh otrok svete Cerkve.

Prav o laikih je razpravjal koncil posebej in je obsežno popisal, kje je mesto laikov v Cerкви in kakšne so njihove naloge. S tem je koncil jasno pokazal, kako važni so v Cerкви laik. Dušnopastirsko prizadevanje duhovnikov ne more doseči svojega namena, če jim laik ne pomaga. Ti naj bodo duhovnikom v njihovi službi v pomoč; v krajih, kjer je malo duhovnikov, naj jih, kolikor morejo, nadomestijo; najdejo naj pa tudi nova pota za uspešno oznanjevanje evangelija ljudem našega časa. Te sinove svete Cerkve, pravi papež, očetovsko opominjamo, naj bodo veliki uri koncila dosledni in naj spolno upanje in pričakovanje, ki ju Cerkev stavi nanje.

Koncil je Cerкви postavil nove cilje in pokazal pot k človeškemu dostojanstvu, bratski ljubezni, edinosti in miru. Koncil je zbudil v Cerкви in v svetu veliko upanje. Blagor tistim, pravi svetel oče, ki bodo Cerкви pri izvajanju sklepov koncila pomagali.

OPRETI SE JE TREBA NA BOGA

Za tako težavno delo, za izvedbo koncilskih sklepov, nadaljuje papež, ne zadostuje človeške moči. Kristus je rekel: Brez mene ne morete nič storiti. Sveti Duh mora tudi za naprej navdihovati in krepiti pastirje svete Cerkve.

Zato je zdaj po sklepu koncila še posebej potrebna molitev, zlasti molitev k Svetemu Duhu, da bo vodil korake Kristusovih učencev. Iz molitve bodo verniki zajemali moč, da bodo poslušali opomine svete Cerkve in jih radi spoštovali. Z molitvijo si moramo od Boga izprostit vesto svetih mož, ki bodo po zgledu sv. Karola Boromejskega koncilne odločbe zvesto izvedli.

Preteklo soboto je sv. oče Pavel VI. napravil nov korak v prizadevanju, da pride čim prej do zblizanja med kristjani različnih Cerkva in veroizpovedi. Vse opazovavce, 109 po številu, ki pripadajo 29 krščanskim skupnostim, je povabil v baziliko sv. Pavla zunaj rimskega obzidja, da bi tam skupno molili in premišljevali. Svetišče so zaprli za ostale vernike, da bi se vsa pobožnost čim bolj neovirano razvijala.

Sv. oče je izbral baziliko sv. Pavla prav zato, ker je apostol narodov enako drag vsem kristjanom. Zlasti protestanti se radi poslužujejo njegovih besed. Tekom pobožnosti je papež Pavel VI. spregovoril na zbrane opazovavce tople besede, ki so vse globoko pretresle.

SV. OČE OPAZOVAVCEM KONCILSA

Sv. oče je najprej izrazil svoje obžalovanje, da opazovavci odhajajo iz Rima. Če bi bilo po njegovem, bi jih najraje stalno imel okrog sebe. Koncil je pokazal, da je tudi katoliška Cerkev v preteklosti storila nekatere napake; te

sedaj obžaluje in prosi ločene brate, da ji jih odpustijo. V preteklosti je bilo vse preveč polemike in medsebojnih obtožb. Na grobu sv. Pavla, ki je že prve kristjane opozarjal, naj ne bo med njimi preprirov, ljubosumnosti, slabega govornenja ter sumničenja, danes obljublamo, da bodo v bodoče naši medsebojni odnosi človeški, iskreni, dobrohotni in zaupni.

Sedanji koncil se je izognil obsodbam vseh vrst, trdno prepričan, da je sedaj prišla ura razgovora. Opustil je vsako besedo, ki bi utegnila povzročiti odpor ali nevoljo in zaprla komu možnost dialoga.

Seveda še ni prišlo do tega, kar si je želel papež Janez XXIII. in kar je na tihem upal tudi Pavel VI., da bi že na tem koncilu prišlo do zedinjenja kake krščanske skupnosti s katoliško Cerkvijo. Toda človeška naglica v teh stvareh ne bi bila dobra. Treba bo še veliko molitev in srečanj, da bo do tega združenja prišlo. Toda eno je gotovo, je dejal sv. oče, na tem koncilu smo se medsebojno vzljubili.

Politični neuspeh De Gaulle

Francoski predsednik De Gaulle, ki je upal, da bo preteklo nedeljo prejel nad 50% glasov ter bil tako neposredno izvoljen za novih 7 let za poglavarja države, to pot v svojih upih ni uspel.

Od vpisanih 28.865.991 volivcev je glasovalo 24.482.373 volivcev, to je 84%. De Gaulle je dobil 10.811.480 glasov (44,61%), kandidat levice Mitterand 7.688.105 (31,72 odstotkov), krščanski demokrat Lecanuet 3.777.945 (15,59%), desničarski kandidat Tixier-Vignancour pa 1.257.633 (5,2%).

Izid volitev je splošno presenetil vse politične opazovavce. Nihče ni namreč predvideval, da se bo De Gaulle tako slabo odrezal in da bo kandidat levice doživel tako velik uspeh.

Eno je sedaj gotovo. De Gaulle bo moral iti v nedeljo, 19. t.m. znova na volitve, da se pomeri z Mitterandom. Ali bo tudi šel? Odločiti se mora do tega četrтка. Če smemo domnevati, da se je ministrski predsednik Pompidou pred svojo izjavo posvetoval z De Gaulloom, bi mogli reči, da bo general šel še enkrat na volitve. Pompidou je namreč dejal: »De Gaulle je s

sklepom, da se bo udeležil volitev, prevzel tudi tveganje njih ponovitve. Naj bosta danes njegovo razočaranje in njegova zagrenjenost še tako veliki, on ni človek, ki bi se ustavljal pred zadanimi udarci. Vztrajal je v že mnogo bolj dramatičnih okoliščinah. Zato se bo boril, da zmaga 19. decembra.«

Največ glasov je De Gaulle odzvel demokristjanski kandidat Lecanuet. Dobil je dvakrat toliko glasov, kolikor so mu jih pripisovali. Glasovi, ki jih je prejel, so bili bolj izraz protesta zoper De Gaullovo politiko kot podpora zanj. Lecanuet meni, da bi bilo pametno, če bi se kandidat levice Mitterand umaknil njemu na volitvah 19. decembra. V tem primeru bi verjetno Lecanuet porazil De Gaulle; če pa bo Mitterand vztrajal, da se on spoprime s stari generalom, bodo številni volivci od Lecanuela glasovali za De Gaulle, kajti po njihovem mnenju je De Gaulle manjše zlo kot Mitterand ali kakor se je izrazil list *Paris Presse*: »Strah pred komunizmom bo večji kakor razjarjenost proti golizmu.«

Spet dva človeka v vesolju

Za človeka postaja zemeljska obla vedno bolj tesna. Zeli si prostranih obzorij, obzorij brez meja. V krogu okrog naše zemlje leti sedaj nešteto teles, ki jih je človeški um postavil v tir. Niso pa vedno le mrtva telesa, na njih je večkrat tudi človek, ki jim poveljuje.

Tako so v Cape Kennedy v soboto, 4. decembra ob 14.30 po krajnem času izstrelili vesoljsko ladjo »Geminij 7«. Na krovu ladje sta kozmonavta James Lovell in Frank Borman. Načrti predvideva, da bi morala ladja »Geminij 7« ostati v vesolju štirinajst dni, potem ko bi 206 krat obkrožila zemljo. Lovell in Borman bosta pristala na Atlantiku 18. decembra. Še prej pa se bosta v vesolju srečala z vesoljsko ladjo »Geminij 6«, ki jo bodo izstrelili dne 13. decembra in bo ostala v vesolju le 46 ur.

Sedanaj Lovell in Borman krožita v vesolju. V vesoljski ladji je vse v redu, čeprav jim je od začetka rdeča lučka delala nemalo preglavice. Tehniki na zemlji pa so dobro vedeli, da rdeča lučka ne pomeni nobene okvare, temveč da je okvara le na žarnici. Pustili so ju, da sta se dolgo ukvarjala z rdečo lučko, »ker bi

jima bilo drugače preveč dolgčas v brezdelju, kajti tako sijajno delujejo vse naprave na ladji.« so izjavili tehniki na Cape Kennedyju.

Na 17. obkrožnem poletu je prišlo znova do fantastične vizije, ki je za ameriške astronave največja skrivnost, toliko bolj ker je ruski astronaut niso še doživeli. Tri do štiri kilometre za vesoljsko ladjo se je nenadoma pojavila na črnem nebu bajno razsvetljena mavrica, ki jim sedanaj stalno sledi. Sestavljena je iz neizmernega števila belih teles, ki se bleščijo na črnem nebu.

Na Cape Kennedy je že pripravljena na visokem stolpu raketa, ki bo ponesla v vesolje »Geminij 6« za srečanje v vesolju.

Rast katoliške Cerkve na Koreji

Južna Koreja šteje skoraj 30 milijonov ljudi. Med temi je 700.000 katolčanov. V zadnjem letu je svetj krst prejelo 41.000 Korejcev. Skoraj vsi so odrasli. Domačih duhovnikov je 346, katerim pomagajo še misijonarji iz drugih dežel. Teh je 278, ki pripadajo 12 različnim redovniškim ustanovam. Redovnic je 1300. Skoraj vse so domačinke.

KONGREGACIJA SV. OFICIJA TER JUBILEJ

V ponedeljek je sv. oče v posebnem »Motu proprio« objavil, da se bo kongregacija sv. oficija v bodoče imenovala kongregacija za verski nauk. Spremenjen bo tudi njen postopek; nikogar se ne bo več obsodilo, preden se ga ne bo zaslhalo in mu dalo možnost obrambe.

Jubilej je sv. oče naznanil v apostolski konstituciji »Mirificus eventus« (Čudoviti dogodek). Trajal bo do 29. maja prihodnjega leta. Njegov namen bo organizirati pobožnosti zahvale za uspeh koncila ter vernike seznaniti z vsebino njegovih odlokov.

ZADNJA GLASOVANJA

V ponedeljek so se zbrali koncilski očetje k zadnjemu glasovanju o osnutku »Cerkev v modernem svetu«. Mnogi očetje so v teh dneh že odpotovali domov. Tako se je glasovanja udeležilo le 1373 škofov. 251 glasov je bilo protivnih. Šlo je namreč za peto poglavje, kjer je govora o vprašanju vojne in miru. Izglasovani osnutek omenja tudi manjšine ter obsoja uničevanje etničnih skupin. Slovesno je bil ta zadnji osnutek s tremi drugimi o misijonih, duhovništvu ter svobodi vere izglasovan in potrjen pretekli tork na zadnjem zasedanju tega koncila.

PREKLIC IZOBČENJA

7. decembra, na praznik sv. Ambroža, je prišlo v koncilski dvorani še do drugega značilnega dogodka. Potem ko je sv. oče Pavel VI. opravil sv. mašo in proglasil nove koncilne dekrete, je prebral poseben »breve«, ki govori o preklicu izobčenja, ki so ga bili 16. julija 1054 izrekli odposlanci papeža Leona IX. nad carigraskim patriarhom. Ta je potem s svoje strani izobčil rimskega papeža.

Dogovorno s carigraskim patriarhom Atenagorom se je ta preklic izvršil istočasno v Carigradu. Patriarh Atenagora je enako opravil sv. mašo v navzočnosti več vzhodnih patriarhov, članov Sv. Sinoda in šestih odposlancev sv. očeta, ki so za to priliko prišli iz Rima. Nato je carigraski patriarh prebral izjavo, s katero tudi vzhodna Cerkev preklicuje izobčenje nad Rimom in ga proglašaja za ničnega.

Tako je 2. vatikanski koncil s tem dejanjem, ki odpira vsemu krščanstvu res nove svetle upe za bodočnost, prišel do svojega konca. Slovesna sv. maša na praznik Brezmadežne je povedala vsemu svetu, da se je zaključil eden največjih dogodkov v zgodovini Cerkve, ki bo imel svoj odjek še v pozne rodove in bo vsem ljudem pričal, da je res Cerkev božja ustanova, na skalo zgrajena in ki je peklenska vrata ne bodo mogla nikdar premagati.

Nov blaženi

Preteklo nedeljo je sv. oče Pavel VI. prišel med blažene maronitskega redovnika Čarbla Makhdoufa. Maroniti so ljudstvo, ki živi v glavnem v republik Libanon ter ima svoja naselja po pobočju istoimenskega pogorja. Vsa stoletja so ostali zvesti katoliški Cerкви, dasi so morali dostikrat zlasti v času, ko so jim vladali Turki, to zvestobo s krvjo zapечатiti. Sedaj je Maronitov okrog 400.000, mnogi pa živijo izseljeni po državah Južne Amerike.

Jugoslavnski zvezni poslanci so nedavno v Beogradu razpravljali o tem, kako doseči, da rojstev ne bi več urejali z nasilnimi prekinitvamj nosečnosti (s splavi). Statistike namreč povedo, da izvršijo v zdravstvenih ustanovah vsako leto kakih pol milijona splavov. Domnevajo, da jih vsaj toliko opravijo tudi zunaj zdravstvenih ustanov. Vsako leto torej napravi milijon žensk nasilen splav in si tako resno ogrožajo zdravje. Milijon detomorilk v državi, ki šteje 18 milijonov ljudi!

Medicinski strokovnjaki pristojsko priznavajo, da imajo celo splavi, ki jih opravijo v zdravstvenih ustanovah, v približno 30% primerov resne posledice in da slabijo življenjske moči. Splavi pa ne škodujejo le zdravju, temveč tudi gnotnim koristim žensk, predvsem zaposlenih. V številnih krajih preživijo ženske tretjino skupnega bolezenskega dopusta prav zaradi splavov.

Jugoslavnski zvezni poslanci, ki so poslušali poročilo o teh številkah, niso znali v debati povedati drugega kot nasvetovati, naj se bolj priporočajo sredstva proti spočetju. Sami sicer dobro vedo, da se vprašanje novih življenj ne da urejevati ne s splavom, ki so ga sami uzakonili, in ne s kontracepcijskimi sredstvi, ki niso niti učinkovita niti človeškemu telesu po godu, temveč le z naslonom na božje zapovedi, ki pa jih seveda družba, ki je zgrajena na marksističnih načelih, ne sme omenjati, še manj pa se nanje sklicevati.

Letališče na Brniku

Do 30. septembra je letos pristalo in odletelo z ljubljanskega letališča na Brniku 1144 letal v domačem in 1514 letal v mednarodnem prometu. Lanj so naštevali v istem obdobju v mednarodnem prometu samo 823 letal. Napredek je torej očitven. V tem prometu je lani potovalo 46.349 oseb, letos pa 63.700, torej za 37,4% več. Turisti, ki so prišli v Jugoslavijo preko letališča na Brniku, so v državi pustili kakih 8 milijonov dolarjev.

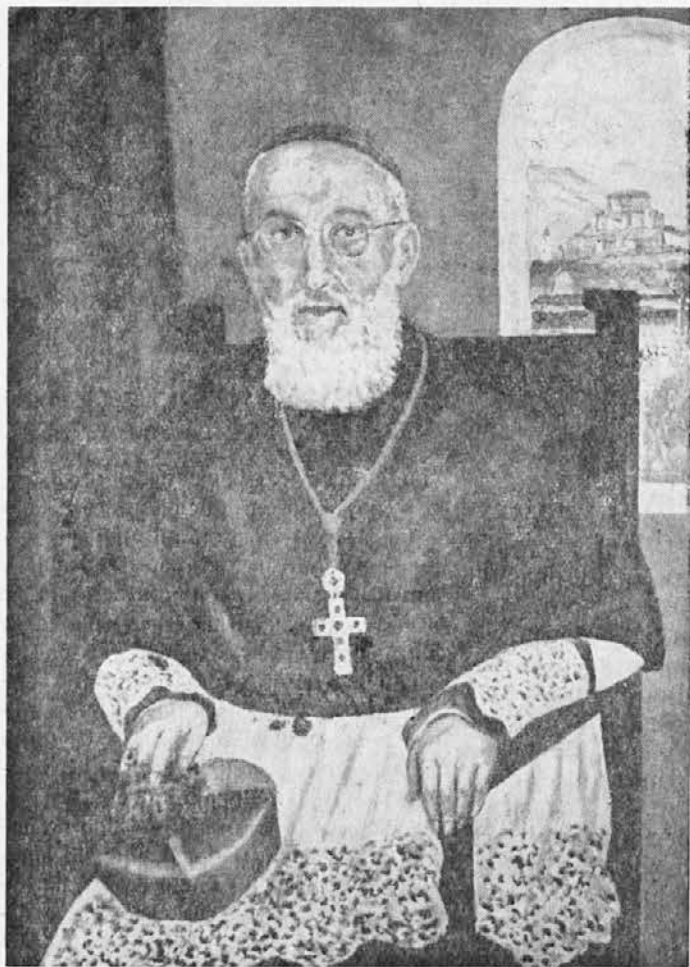
Sedanaj vlada na letališču relativno zatiše. Večji promet pričakujejo za zimski čas po 15. decembru, ko bodo začeli prihajati inozemski smučarji, v glavnem iz Holandske. Precej prometa si obeta letališče v času svetovnega hokejskega prvenstva v Ljubljani, ki bo v začetku 1. 1966. Za prihodnjo turistično sezono, ki se bo pričela 1. aprila 1966, namerava tudi letalsko družba JAT iz Beograda usmeriti preko Brnika nekatere svojih rednih linij. Do sedaj je namreč JAT dosledno bojkotal slovensko letališče. »Bratskim« Srbom je še vedno trn v peti, saj bi tudi glede značnega prometa imeli radi v Jugoslaviji oni prvo, edino in zadnje besedo.

Podjetje letališča Brnik je letos končalo z lastnimi sredstvi (kadar gre za Slovence, v Beogradu ni kreditov!) gradnjo hotela ob vzletišču. Do konca leta bodo dogradili tudi meteorološko postajo. Že do sedaj so zanj porabili 25 milijonov dinarjev.

Ladja »Raffaello« znova na morju

V ponedeljek, 6. decembra je preoceanska ladja »Raffaello« nastopila svojo peto vožjo iz Genove v New York, to se pravi, prvo po senzacionalnem zadnjem povratku v Genovo, ko je na krovu nastal požar in je kapitan Ribarij ladjo usmeril nazaj proti Italiji. Zaradi te modre odločitve je kapitan doživel marsikatero kritiko, a končno se je izkazalo, da je pravilno ravnal. Zato mu je vodstvo družbe v soglasju z vodstvom sindikatov dalo zaščitenje, da je bil ponovno postavljen za poveljnika na ladji »Raffaello«, kljub temu da je v teh dneh že izpolnil 60. leto starosti, ki je za vse pomorščake brez izjeme dokončna delovna doba. Na ladjo se je ukrcalo 1720 potnikov in s tem ladjo napolnilo do zadnjega kotička. To dejstvo je najlepša zaupnica kapitanu Oskarju Ribariju in dokaz, da dajo potniki prednost tistim, ki se ne izpostavljajo brez potrebe ali zaradi napačnega ponosa nevarnostim, katere lahko postanejo včasih usodne za ladjo, posadko in zaupane jim ljudi.

Zadnje misli nadškofa Ambrosija

Portret pokojnega goriškega nadškofa msgr. Hijacinta Ambrosija, ki ga je naredil akad. slikar Tone Mihelič in visi sedaj v zakristiji stolnih kanonikov v Gorici

30. septembra je bil v Gorici pokopan bivši goriški nadškof msgr. Hijacinto Ambrosio. Primerno se nam zdi, da objavimo duhovno oporoko moža, ki je očetovsko ljubil in cenil tudi naše slovensko ljudstvo in ki nam odkriva izredno bogastvo njegovega notranjega duhovnega življenja. Bil je skromen in ponižen sin sv. Frančiška Asiškega, vosten in nadvse skrben v svojih škofovskih dolžnostih, poln očetovske dobrote, šegavosti ter vzpodbude.

Njegova duhovna oporoka je mogočna pridiga. Je očetovska beseda in izpoved »človeka, ki živi iz vere«. Pa obenem pravi, da tudi v sodobni človeški družbi živijo svetniške osebnosti.

Thiene, na praznik Marije Angelske, 2. avgusta 1965.

To je, se mi zdi, zadnji list mojega revnega zemskega življenja: srčno želim, naj bi čim bolj popolno izražal božje misli.

V globoki molitvi in sinovski vdanosti poklekam pred najsvetejšo Trojico, pred Očetom, Sina in Sv. Duha. Ponižno klečim pred najboljšim Očetom, ki me je priklical v življenje in mi v vseh trenutkih mojega nekratkga življenja nudil očetovsko pomoč in oporo. Klečim pred nebeskim Očetom, ki me je dobitno poklical v redovni stan, v duhovniško in škofovsko službo in me očetovsko podpiral v najtežjih urah mojega zemskega popotovanja.

V najgloblji molitvi klečim pred njegovim Sinom Jezusom, ki je kri pretil v naše odrešenje in zveličanje: »Ljubil me je in samega sebe dal zame!« Po sv. krstu in po duhovništvu ter škofovstvu me je vključil v svoje življenje in mi dal, da sem stalno deloval v Njem in za Njega. V tem trenutku nadvse živo čutim vso svojo revščino, pa tudi darove božje milosti.

Molim Sv. Duha. Njegova moč me je stalno spremljala, da sem živel življenje milosti in da so tudi moji duhovni otroci lahko živeli v milosti božji.

Hvala, iskrena hvala, moj Bog! Tako beden sem po dobrih delih, a trdno zapam, da bom živel večno v Tebi in Ti bom vsekar prepeval dolžne hvalnice. Tako živo mi je zdaj pred očmi, tako jasno, da sem sleherno milost prejel po rokah nebeske Matere Marije, božje in naše Matere, Kraljice nebes in zemlje.

Med molitvijo sv. rožnega venca je ob Tvojem vzožju, o Marija, na Montuzzi v Trstu, vzbrstel moj poklic in redovni in duhovniški stan. A tudi pozneje je, o dobra Mati, vse moje redovniško, duhovniško in škofovsko življenje potekalo pod Tvojim varstvom. Da bi le bil nenehno poslušal Tvoj materinski glas! Odpusti mi, zaupno prosim, in naj po milostni dobroti Tvojega Jezusa dosežem, da Te bom na veke v nebesih slavil in se Ti zahvaljeval.

Zahvaljujem in blagrujem serafskega očeta sv. Frančiška in kapucinski red, ki me je kot dečka sprejel s tako ljubeznijo in me trajno podpiral, zlasti še te poslednje dni, ko sem vsega potreben. Redu se zahvaljujem, da mi je poveril službo, ki so mi nudile možnost koristiti sbratom in me vzpodbujale živeti v ved-

no ožji bližini svojemu Bogu kot dober kapucinski redovnik.

Ponovno ponavljam prisego zvestobe sv. očetu. Trudil sem se, da bi se neomajno držal njegovih navodil in da bi vsem vlil najgloblje spoštovanje do papeža, Kristusovega namestnika na zemlji. In če bi bil, nehota, kaj opustil, ponižno prosim Boga, naj mi odpusti. Vsi papeži, pod katerimi sem vršil svoje škofovsko poslanje, so mi bili vedno zelo dobri in plemeniti. Iskrena hvala Bogu! Naj mi bo dano, da z molitvijo prispevam k njihovemu povečanju.

Iskreno in ponižno priznavam, da sem vkljub izbranim darovom večkrat hudo pogrešil pred Tabo, moj Bog, pred sbrati in dušami, ki so mi bile izročene. Odpusti, Gospod! Ne spominjaj se tega, o Bog, in imej usmiljenje z menoj! Zveličal se bom, trdno upam, toda le zaradi Tvojega neizmernega usmiljenja, kateremu se popolnoma prepustim.

Sobrate in duše, ki sem jim morda bil v pohujšanje, prosim odpustanja. Sam nimam nobenemu kaj odpustiti. Pa če je oseba, ki sem jo žalil, redovnik ali kdo izmed dragih duhovnikov mojih škofij ali druga oseba, ponižno prosim odpustanja. Vsem zagotavljam, da bom mollil zanje, da bi vsi nekoč uživali v Bogu večno življenje.

Nadvse priskrbo se zahvaljujem vsem sorodnikom, bližnjim in daljnim. Vsi so me imeli radi. Naj jim Jezus v svoji neskončni dobroti deli obilje milosti, da se bomo nekoč vsi sešli v nebesih. Z vso ljubeznijo, ki jo zmora moje srce v tem hipu, zadnjem v mojem pozemeljskem življenju, rotim vse brate in sinove, da stopajo z vedno trdnješo zvestobo po poti božjih postav.

Vesoljni zbor, ki se vrši te dni, nam je v se lepsi luči prikazal lepoto serafske populnosti: sv. Frančišek je še kot nikoli sodoben in aktualen s svojim uboštvom, s svojo plamenčo ljubeznijo za Jezusa Kristusa. Če bo vesoljni zbor uvedel novosti, bodo te v rešitev človeštvu. Strnimo se okoli Kristusa in izpričujemo ga z zgledom in besedo!

In še besedo vzpodbude vam, preljubi sbratje duhovniški škofij, ki so mi bile poverjene. Imejte vedno bolj dovršen in popoln pojm o duhovništvu, ki je isto s Kristusom. Vanj smo vcepiljeni, v Njem in Zanj delamo in trpimo.

Naj ljubi Jezus nakloni številnih duhovskih poklicev, da bodo zadostovali za škofijske potrebe, in blagoslovi mladino, da se bo, prenapolnjena z božjim duhom, usmerila v daljne dežele oznanjat Kristusa.

Spominjam se vernikov župnije Tomba in škofij v mestih Chioggia in Gorici. Le to želim, da bi vsi poznali Kristusa in živeli v njegovi milosti.

Visoko cenimo božje dobrote! Poslužujmo se jih za nenehni napredek. Nikoli in nikdar ne pozabimo, da je sleherni stvar usmerjena in podrejena večnemu življenju in da ima samo v tej luči svoj smisel in pomen.

Vsi si prizadevajmo, da bomo doumeli veliko pravilo: »Zate smo ustvarjeni, o Gospod, in naše srce ne bo nikoli mirno, dokler se ne spočije v Tebi!«

Hijacinto J. Ambrosi

Iz življenja Cerkve

Misijsko semenišče Janeza XXIII.

Zraven rojstne hiše pokojnega papeža Janeza XXIII. so odprli semenišče, ki se imenuje po umrlem papežu. Pri otvoritvi je zastopal svetega očeta Pavla VI. milanski kardinal Colombo. V semenišču se bodo pripravljali novi misijonarji. Za prvo leto so sprejeli nekaj nad sto gojencev. Prostor za novo semenišče je izbral pokojni papež sam. Prav tako je sam blagoslovil temeljni kamen.

Ob letošnjem skupnem romanju v Oropo so si slovenski romarji na povratku tudi ogledali novo misijsko semenišče, ki je bilo takrat že skoro dokončano.

Revija »Concilium«

Nova teološka znanstvena revija Concilium je že dosegla naklado 40 tisoč izvodov. Čeprav se revija na splošno bavi z zelo težkimi vprašanji, je med naročniki skoraj 30 odstotkov laikov. Mesečnik Concilium se tiska v sedmih jezikih, med njimi tudi v italijanski in sicer v skrajšani obliki. V uredniškem odboru zadnje številke, ki govori o duhovnosti, najdemo ime našega rojaka jezuitskega patra dr. Truhlarja. V prejšnji številki je pa pater Ivan Žužek SJ objavil daljši članek o reformi cerkvenega zakonika.

Ekumenski sestanek

Predstavniki katoliške Cerkve in predstavniki mednarodnega sveta Cerkev, kateremu pripada več ločenih cerkv na Vzhodu in cerkvenih skupnosti na Zahodu, so se sestali v kraju Ariccia pri Rimu od 17. do 20. novembra. Razgovarjali so se o ekumenizmu, o značaju ekumenskega razgovora in o možnostih za praktično sodelovanje med krščanskimi cerkvenimi skupnostmi. Znano je, da se je zadnjega zasedanja tega mednarodnega sveta v Švicji udeležil tudi kardinal Bea.

Ekumenska gesta

Skof iz Gerone v Španiji msgr. Narcis Jubany je dovolil nekatališkim krščanskim skupnostim, da imajo lahko v teku turistične sezone svoje verske funkcije v nekaterih cerkvah njegove škofije. Ta ekumenska gesta škofa je bila sprejeta s strani protestantskih skupnosti v tej škofiji z velikim zadovoljstvom.

Popravila v Subiaco

Ze dalje časa popravljajo gornje svetišče v Subiaco, kjer je votlina, v kateri se je pripravljaval sv. Benedikt na svoje poslanstvo. Svetišče je poslikano z dragocenimi freskami, ki jih pa vlaga stalno kvari. Zato se je rimski urad za varstvo spomenikov odločil, da odžaga skalo, na kateri sloni svetišče in tako uredi zračenje.

Laik postal teološki profesor

Na bogoslovni fakulteti v Grazu (Avstrija) je bil doktor bogoslovnih ved Johann Bauer imenovan za rednega profesorja dogemske zgodovine. S tem se je prvič zgodilo, da je kak laik v Avstriji dosegel tako važno mesto na bogoslovnih fakultetah.

Na univerzi v Innsbrucku pa je promoviral za doktorico filozofije z najvišjo pohvalo redovna sestra Marija Klarina Matzler.

Nevarnost uzakonitve razporoke v Kolumbiji

Nadškof iz mesta Bogota v Kolumbiji kardinal Córdoba je drugič protestiral proti zakonskemu osnutku, s katerim nameravajo vpeljati razporoko v deželi. V svoji obrazložitvi kardinal poudarja, da velika večina prebivalstva pripada katoliški veri, zato poziva vernike, naj se uprejo temu atentatu na njihovo versko prepričanje, katerega del je nerazvezljivost zakonske vezi.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Novi slovenski šolski učbeniki v Kanadi

Slovenske šole v Kanadi so si umislile lastne šolske učbenike. Slovenska šola Marije Pomagaj v Torontu je v preteklem novembru izdala prvo knjigo: Veseli dom, učbenik za višje oddelke slovenskih šol; v bližnji bodočnosti bo izšla Materina beseda, abecednik in učna knjiga za nižje oddelke. Knjigo Veseli dom je sestavil Tone Zrnec CM, ravnatelj slovenske šole Marije Pomagaj v Torontu, s sodelovanjem učiteljev iste šole, tiskala pa St. Joseph Press v Torontu.

Na 224 straneh Veselega doma se vrste berila, ki so razdeljena v dva dela, zemljepis Slovenije, zgodovina Slovencev in slovstva. Strani knjige poživljajo številne slike Slovenije in Kanade, umetniške podoče in obrabi pisateljev in slovenskih slavni mož. V literarnem delu, to je v berilih, so močno zastopani umetniki slovenskega jezika, ki živijo v Ameriki: Karel Mauser, Marjan Jakopič in Mirko Kunčič. Mnogo beril je posvečenih slovenskemu izseljenstvu v Kanadi in njihovemu odnosu do nove domovine, dalje okolju, kjer živi in služi kruh slovenski človek delavec. Domovini Sloveniji so posvečene najlepše strani v vezanji in nevezani besedi in v slikah. Veseli dom je učna knjiga, v kateri je zbrana snov, ki naj bi jo obravnaval in poznal človek slovenske krvi v tuzini.

Z izdajanjem šolskih učbenikov so združene velike žrtve, posebej še žrtve denarnega značaja. Slovenci v Kanadi se teh žrtv niso ustrašili. Knjigo je založila slovenska šola Marije Pomagaj. Nastanek slovenske šolske knjige v tuzini razodeva trdno voljo naših ljudi, ki hočejo svoje duhovne dobrine posredovati svojim otrokom in se kot narod ohraniti pri življenju. Pripricani smo, da so slovenski otroci v Torontu, ki so knjigo željno pričakovali in katerim je v prvi vrsti namenjena, sprejeli Veseli dom s srčnim zadovoljstvom in veseljem.

Slovenci ob mejah naše domovine še posebej pozdravljamo napore, ki jih slovenski izseljenci v Kanadi vlagajo v izdajanje novih slovenskih učbenikov za našo šolobezno mladino. Dobro se spominjamo onih žalostnih časov iz dobe fašizma, ko nimamo mogli ne smeli svojim otrokom postreči s slovenskimi knjigami. Saj je kar prava čuda, da smo kljub temu, da ni bilo slovenskih šol, vzdržali hudih 20 let.

Zato pa bolj kot vsi drugi dobro raz-

zumemo pomen teh učbenikov, ki se tiskajo z velikimi stroški ter ob sodelovanju številnih požrtvovalnih vzgojiteljev in vzgojiteljic za naše izseljenske otroke. Ko sestavljamem in izdajateljem na do sedaj storjenem delu iskreno čestitamo, istočasno želimo, da bi mogli uresničiti ves ostali program, ki so si ga glede šolskih knjig zastavili.

Promocija

V Innsbrucku je te dni promoviral za doktorja filozofije g. Jož Zabkar iz Rima, kjer že dolgo let biva njegova družina. Novemu doktorju naše iskrene čestitke in voščilo za trdno zdravje v bodočnosti.

Glas iz kolumbijske univerze v New Yorku

Kot slovenska javnost že ve, je tržaškim Slovencem dobro znan prof. dr. Rado Lenček zasedel na kolumbijski univerzi v New Yorku slavistično stolicu in sicer za jugoslovanske jezike in slovstvo. V začetku novembra se je iz New Yorka oglašil pisatelj prof. dr. Metodu Turnšku. V pismu sporoča, da se v poletju ni utegnil muditi mnogo v Evropi in obiskati svojih prijateljev. Moraš je hiteti nazaj v ZDA, kjer je na univerzi of Illinois delal še do konca avgusta. V septembru se je preselil v New York in začel s predavanji na kolumbijski univerzi. Zaenkrat še nima lastne pisarne. Hčerki sta še na univerzi of Illinois, gospa pa je s soprogom profesorjem v New Yorku.

»Tukaj se še ne vidim iz začetniškega garanja. Vendar upam, da se bom privadil. Oba z ženo vpa z velikim zanimanjem prebrala Vašo »Božjo planino«, višarsko povest, ki ste nama jo poslali. Tematika sijajna, problem zanimiv, zgodba napeta, pripoved lagodna, poljudno povestovanje! Razumeva, da Vam to morda narekuje lokalni knjižni trg, vendar Vam osebno ne bi bilo treba bitij odvisen od publike. Če morete, pišite za Ljubljano! Tamkajšnji knjižni trg je bolj zahteven in zdj se, da se splošna raven slovenske literature doma zdaj dviga.

Prav lepo pozdravljam!

Najhitrejši vlak na svetu

Od 1. novembra letos vozi na progi Tokio-Osaka na Japonskem vlak, ki doseže na uro 240 km brzine. To je sedaj najhitrejši vlak na svetu. Okna morajo biti zaprta, kajti vsako sklanjanje navzven bi bilo smrtno nevarno.

Iz Beneške Slovenije

Zlata maša beneškega Slovenca

Prav na tihem je v Vidmu 15. novembra obhajal svoj zlati mašniški jubilej župnik g. Anton Vidmar. Svojo daritev zahvale za 50 let službe v vinogradu Gospodovem je hotel izvršiti v isti cerkvi (Cappella delle suore nobili Dimesse), kjer je v naglici opravil na skromen način svojo prvo 15. novembra 1915. Drugi dan je že moral iti na vojsko!

G. zlatomašnik je bil rojen l. 1890 v Cerneju pri Nemač (Cergneu di Nimis). Cerneja je slovenska vas, kjer so bili pisani eni najstarejših slovenskih rokopisov iz 15. stoletja, znani jezikoslovcem pod imenom »Cernejski spomeniki«.

G. Vidmar je prve čase duhovništva prebil skupaj s pokojnim župnikom Antonom Cuffolo kot vojaški kaplan na fronti v goriških Brdih ter l. 1916 vkoral v italijanski četami v Gorico. Po končani vojni je služboval po raznih farah Slovenske Benečije, med njimi v Gornjem Brnasu in Tipani. Od leta 1963 pa pase kot župnik duše v Lazah, kjer je pastiral in umrl njegov rojak znani g. Anton Cuffolo.

Gospodu jubilantu želimo, da bi se zlata maši pridružil še diamantna in železna če bo Bogu tako všeč!

Furlanski koledar s slovenskimi svetniškimi imeni

Te dni je v Vidmu izšel družinski koledar za leto 1966, pisan v furlanščini in italijanščini ter z naslovom »Stele di Nadale«. V njem so imena svetnikov tiskana poleg italijanščine še v furlanščini, slovenščini in nemščini. Vsak jezik ima svojo kolono za vsak mesec leta. V koledarju je tudi toplo pisan članek o pok. msgr. Ivanu Trinku ter njegova pesem »Bajtica moja«.

Ta pozornost do beneških Slovencev je bila mogoča zato, ker je postal upravnik videmske katoliške tiskarne »Arti Grafiche Friulane« don Redento Bello, bivši kaplan ozopovskih partizanov ter velik prijatelj Slovencev.

Iz Slovenije

Lokavec pri Ajdovščini

Z žalostjo smo slišali, da podirajo staro lokavsko cerkev sv. Lovrenca. Reva je že dobrih 30 let samevala, pa se ni nihče našel, da bi jo obvaroval propada.

Menda se je tristo let vršila v njej služba božja, v njej smo bili krščeni starejši po svetu razkropljeni Lokavčani, v njej so bili krščeni, se poročili in bili kropljeni naši starši, dedje in pradedje. Samo, če pomislimo, s kakšnim trudom so naši verni predniki gradili cerkev, takrat ko je denar bil sila redek in imel velikansko vrednost z ozirom na današnjega. To prica tudi dolga doba, ko se je zidala cerkev in pa koliko manj ljudi je bilo takrat v vasi. Skratka: cerkev je predstavljala narodni spomenik.

Ceprav ni bila freska na stropu ladje posebne umetniške vrednosti, prikazovala je mučenje sv. Lovrenca, sta pa bila glavni in stranski oltar dela beneškega kiparja Mihe Cussa, ki je po zaobljubi napravil Marijin oltar. Zvonik je beneškega stila in je bil zidan zadnji v začetku 18. stoletja.

Žal ima sedanji rod več smisla za avto in televizijo, kot pa da bi ohranil svoj narodni in verski spomenik. Če bi bili farani skrbeli vsaj za najpotrebnejša popravila na strehi, bi se bila cerkev ohranila; tako pa je stari sv. Lovrenc šel za ubogim sv. Urbanom, staro podružnico pod Cavnom, ki se je podrla pred nekaj leti. Pač žalostna slika, kako izginjajo naše cerkve in cerkvice, na katere nas veže toliko ljubih spominov!

Letina v Sloveniji

Najslabše se je letos odrezalo sadjarstvo. V izrazitih sadjarskih predelih, kot je zlasti Stajerska, letos pridelka skoro ni. Pač pa je precej sadja na Gorenjskem, ki pa bo krilo le domače potrebe in ni primerno za izvoz.

Koliko bo letos vina, še niso ocenili. V naši bližini, v Brdih, na Koprskem in Vipavskem je količina pridelanega grozdja polovica lanske. Stajerski vinogradi so se bolje obnesli, pa tudi ti niso dosegli običajnega povprečja. Tudi hmelja bo letos manj kot druga leta.

Skupni pridelek pšenice se je z ozirom na lansko leto zmanjšal kar za 7%. Isto velja za koruzo. Krompir, ki je v Sloveniji eden glavnih pridelkov, je slabo obrodil. Ga bo za 35% manj kot lani. Edina stvar, ki je zadovoljila, je bila krma, kar je naravno, saj dežja skozi vse leto ni manjkala.

Komunizem promica v Severno Ameriko »...po dveh tirih...«

Precej pozneje kakor drugi narodi so sedaj prišle na vrsto tudi severnoameriške Združene države, da se soočijo s komunistično propagando. Komunizem se je zagrižl v njihove notranje probleme in jih skuša izrabiti za svoje revolucionarne namene.

Da obstaja v ZDA rasni problem glede črncev, tega ne bo nihče zanikal; da ga ta največja demokracija na svetu žal rešuje počasi in na dostokrat nepričljivi način, tega se tudi ne da ovrči; toda naivno bi bilo vse črnske izgrede pripisati le rasnemu problemu; način izvedbe teh izgredov le prevečkrat izpričuje, da jih iz ozadja dirigira komunistična roka.

POHODI ZA MIR V VIETNAMU

Najnovejši dokaz za to so desettisoči demonstrantov, ki zadnje čase v ZDA nastopajo s pohodi proti vojni v Južnem Vietnamu. Tak velik pohod je bil 27. novembra. Na pobudo 33 univerzitetnih odborov v raznih severnoameriških mestih je bil tisti dan izveden pohod na Washington za mir v Vietnamu.

Da je šlo za tipično levičarsko demonstracijo, dokazuje sočasnost, s katero so se isti dan povsem svetu razna levičarska ter »napredna« gibanja pridružila temu protestu in s svoje strani organizirala podobne manifestacije. Tako se je n. pr. tak odbor za mir v Vietnamu organiziral tudi v Trstu. V njem so predstavniki italijanske socialistične stranke proletarske enotnosti PSIUP, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, vsedravnega Združenja italijanskih partizanov, Mladinske socialistične federacije ter društva slovenskih dijakov P. Tomažič.

NI VEČ IDEOLOŠKE JASNOSTI GLEDE KOMUNIZMA

Pred petnajstimi leti, ob izbruhu Korejske vojne, ko bi bilo pričakovati, da bo ameriški narod, še pojn spominov na nedavno končano drugo svetovno vojno negativno reagiral na novi spopad, ameriški komunisti niso uspeli organizirati najmanjšega odpora proti tej vojni. In ko je predsednik Truman odstavil generala Mac Arthurja, ki je hotel vojno razširiti še proti rdeči Kitajski, je ameriški narod to odstavitev s nevoljo sprejel. Takrat Amerikancem ni bilo mar žrtev proti komunističnim napadalcem.

Danes so pa razmere tudi v ZDA glede komunizma dobile popolnoma drugačen obraz. Javno mnenje je zapadlo komunističnemu gledanju na razvoj zgodovine, da je namreč vsemu podlaga gospodarstvo. Danes se ne poudarja več pomen svobode za razvoj človeštva, temveč le še gospodarski interesi.

ZDA so se v Južnem Vietnamu zapletle v gverilsko vojno, kateri je težko predvideti konec. Težava je zlasti v tem, da kot ugovarjavajo sami Amerikanci, celo komunistični del vietnamskega naroda ne veruje v uspeh borbe zoper komunizem ali pa je sploh brez vsakih ciljev. Problem postane še bolj pereč, če pomislimo, da

v Vietnamu ne gre le za rešitev te dežele pred komunizmom, temveč za vso jugovzhodno Azijo, od Indije preko Tajske, Indonezije, Filipinov do Avstralije in Nove Zelandije. Amerikansko javno mnenje se seveda pri tem dobro zaveda, da bo vsa teža borbe ležala na ramah ameriškega ljudstva. In pred tem naporom se nehoti zgrozijo in ga skuša odriniti od sebe proč.

Poleg tega pa je sama ameriška zunanja politika od Stalinove smrti dalje (l. 1953) stremela k dokončnemu pomirjenju s sovjeti, boječ se kitajskega razmaha v Aziji. Zato je bilo treba Hruščevu, temu vročekrvnemu dobrodušnežu, priskočiti na pomoč, da si čim prijetneje in v čim večjem miru uredi svojo sovjetsko hišo. Pri tem so začeli v ZDA pozabljati na komunizem kot tak. Sovjetski in kitajski ekspanzivnosti so vedno bolj dajali nacionalni značaj namesto komunističnega. V takem ozračju je bilo kaj naravno, da je komunizem načel ameriško družbo.

IDEOLOŠKA ZMEDA MED RAZUMNIKI

Do sedaj se je večina demonstracij proti ameriški intervenciji v Vietnamu porodila v študentovskih krogih. Študentje in znanstveniki so namreč najbolj dovtetni za komunistične krilatice o miru, samoodločbi narodov, imperikalizmu in podobno. Znanstveniki imajo s svojih akademskih položajev sploh močan vpliv na študente. Sami so na splošno zaradi enostranske specializacije nerazgledani na drugih popriščih in zato lahkoverni sanjači o idealni človeški družbi. Sem spadajo tudi razni literati in umetniki.

Tako so pri zadnjem pohodu na Washington sodelovali n. pr. predsednik mednarodnega združenja literatov PEN-kluba Arthur Miller, iznajditelj seruma proti paralizi dr. Sabin, predsednik odbora severnoameriških rabinov Ja-

kob Weinstein pa še cela vrsta znanih osebnosti iz ameriškega javnega življenja. Očividno kot povsod drugje tudi v ZDA koristnih budal ne primanjkuje.

Pri tem ni važno, če je ameriška komunistična partija maloštevilna. V kateri državi pa je sploh številna? Se v državah sovjetskega bloka šteje komaj desetino prebivalcev, pa vse ostale krepko drži na vajeih.

DEMONSTRACIJE ZA VIETNAM SO NARODNO IZDAJSTVO

Zato je dnevnik »Daily News« imel čisto prav, če je zapisal: »Nemiri in demonstracije, ki se širijo po ZDA, omogočajo komunistični propagandi, da nastopa po vsem svetu proti nam in nas prikazuje kot napadalce in vojne hujskače. Na domači fronti komunisti ščuvajo na umik, pacifisti in razna koristna budala jim pa vneto stoji ob strani ter tako torperdirajo naše napore v Vietnamu, podpirajo pa z ustvarjanjem javnega mnenja naše sovražnike, ki so komunistična gverila, vlada Severnega Vietnoma ter rdeča Kitajska.«

Za ZDA ni druge poti, kot da se tej komunistični infiltraciji takoj upro z odločnim uničenjem že obstoječih žarišč, kajti res ne gre, kot je dejal nedavno predsednik Johnson, da »gojijo nekateri Amerikanci do svoje domovine občustva, ki niso v skladu z narodnimi interesi in nastopajo tako, da ustvarjajo pri naših nasprotnikih napačno sliko o splošnem javnem mnenju v naši državi.«

Podaljšana blokada najemnin

V Rimu so 3. decembra na seji vlade odobrili zakonski osnutek, ki določa podaljšanje blokade najemnin za stanovanja še za pol leta, t. j. do 30. junija 1966. Do istega datuma je bila tudi podaljšana blokada najemnin za nepremičnine, ki služijo za hotele, penzione in gostilne. Med tem časom pa namerava vlada izdelati zakon za celotno ureditev na tem področju.

SLOVENSKA MLADINA

Mladina v Sloveniji živi žal v sklopu države, ki je zgrajena na marksističeno-leninističnih načelih. Državna šola nudi mladini le enostransko vzgojo. Cerkev so od vzgoje odrinili, tako da more svoj nauk posredovati le v toliko, v kolikor pridejo mladi ljudje po takih ali drugačnih poteh do Cerkve. S tem seveda ne trdimo, da ni med mladino v Sloveniji tudi vernih ljudi. Upamo pa si trditi, da je velika večina te mladine brez kakih idealov. Najbolj pomenljivo za same komuniste pa je dejstvo, da ustroj, ki je ubil v večini slovenske mladine vse ideale, za katere je vredno živeti, te mladine za komunizem ni pridobil. Kako to, se danes sprašujejo uradni ideologi in politiki Jugoslavije.

Ko so bili slovenski maturanti s Tržaškega letosa na izletu v Jugoslavijo, so tržaški študentje bili stalno skupaj, veliko peli in bili vzorno disciplinirani. Jugoslovani so seveda to mladino opazovali in eden med tolikimj je vzkliknil: »Kakšna mladina je to! Pri nas jim pa ni za drugo

kot za spolnost in pijačo. Zdej bi že razbijali prazne kozarce ob stene...«

Znani so primeri, ki je policija odkrila razna tajna združenja slovenske mladine, v katerih so se zbirali mladi ljudje z namenom gojitj moralne perversnosti. Pisma v slovenskih časopisih govore pogosto o moralni propalosti sedanje mladine.

Univerzitetno naselje v Ljubljani je kričeča priča, do kakih poraznih rezultatov pripelje vzgoja brez Boga. Eden mlajših slovenskih koroških akademikov je dejal v zvezi s tem naseljem enemu komunističnih funkcionarjev: »Če bi se slovenska mladina na Koroškem predala takemu načinu življenja, kot ga vidim tukaj, potem bi v dvasjetih letih na Koroškem Slovenci izginili!«

LISTNICA UPRAVE

Zaradi izredno zvišane poštine pri odpravi lista bo v prihodnje letoletna naročnina za »Katoliški glas« za Italijo 2200 lir, za inozemstvo pa 3400 lir ali v protivrednosti pet in pol USA dolarjev.

prišla na dan. Lepo se vam zahvaljujem za ves trud, ki ste ga imeli, da ste resnici in pravici pripomogli do zmage. Ze sedaj vas lepo povabim, da pridete na dan birmo na Slemenico.«

»To je moja dolžnost, saj bo tedaj sam Prevzvišeni v vaši župniji in jaz sem odgovoren za njegovo varnost in nemoteno izvrševanje njegovega poslanstva. Upam, da bodo nacisti vsaj tedaj mirovali.«

Zatem je poveljnik vzel iz predala obstojnico in jo izročil gospodu Simonu: »To je sedaj za nas brez pomena. Vi pa boste morda te liste radj dali v župnijski arhiv. Čez leta utegne biti kakemu župniku v tolažbo, ko bo bral, da so imeli njegovi predniki tudi težave.«

Gospod Simon je prepis res shranil v župnijski arhiv, kjer je pod tekočo številko 1/1948 še danes vsakomur na ogled.

Prav tako stoji tudi v oziarnilni knjigi za naslednjo nedeljo zapisano:

— Na zahtevo poveljnika orožniške postaje v Bistrici sporoča slemeniški župni

Pred časom je revija »Dialogi« okrcala tiste hlapčevske Slovence, ki se prena-reljajo, kadar uporabljajo svoj jezik v družbi z zastopniki srbskega ali hrvaškega naroda. Ob takih prilikah se poslužujejo taki Slovenci govorce, ki ji pravijo »jugoslovanščina«. Pisec se je ustavil samo ob »jezični« jugoslovanščini in pri tem rabil izraze o »slovenski lakajski zakompleksiranosti«. Slovenci smo baje srečni samo kot lakaji.

Toda ali imamo take lakajske komplekse samo na polju jezikoslovja?

Edvard Kocbek vzbuja že nekaj mesecev razne komplekse v Trstu s svojimi obiski; predava o raznih problemih in se zelo hudo izraža celo o vodilnih ekipah v Jugoslovanem državnem vodstvu; vseh nesreč in pamot je kriv nedosledni marksizem vodilnih ekip in jim odkrito napoveduje borbo za biti ali ne biti.

Ne vemo, kako se bo ta njegova propaganda končala, toda eno je že večkrat jasno razglasil: dobro ali nedobro, Jugoslavija in moja domovina — right or wrong - that is my country (dobro ali slabo, to je moja domovina). Vseh nesreč je kriva ekipa — jaz pa uvajam dialog in koeksistenco, seveda samo zunaj, to je v varnem Trstu; če dialoga doma ni in ne bo, se pa sprijaznite s starim kliksirjem angleške državniške modrosti. Right or wrong...

Lakajsko zastiranje oči — torej Right or wrong... še nekaj časa; recimo, ko boste vi v zdomstvu dovolj mehki in inficirani, boste v imenu koeksistence in dialogov dovolj uspravani in Beograd (tedaj že nova, modernizirana oblika marksističnega totalitarizma) bo imel pod seboj razširjeni krog in povečani izbor — lakajev.

Iz Slovenije pa nam poročajo: slovenstvo je bolj v nevarnosti kot kdaj koll poprej...

Kajti vsega — slabljenja slovenščine, dejstva, da absolventi slavistike ne vedo slovenščine, dejstva, da se bodo otroci že sami doma pri starših naučili slovenščine in zato pouk našega jezika v šolah ni potreben, vsega tega je kriv komunizem, ne pa infiltracija z juga — taka ali tako. Proti tej infiltraciji se npr. enako ali še v hušji meri bore v Zagrebu, kjer govore skoraj čisto isti jezik kakor v Beogradu... in govore proti Beogradu bolj odločno in jasno kot v Ljubljani... Zakaj?

Če se venkaj oznanja in izvažta dialog in koeksistenco, pa se od zunaj na tja tudi oznanja koeksistenco, ko se zapirajo oči pred pojavi, ki jim doma pravijo slovenska lakajska zakompleksiranost, kajti kriv je samo komunizem ne pa Beograd...

Komunizem je sedaj v uvajanju nove taktike, ko si želi in dopuščta kritiko in ponuja dialog za koeksistenco. Emigracija uspava tudi s tem, ko si želi, da se naj kritizira komunizem, če se pri tem utrjuje farizejski Right or wrong... Komunizem je kriv, ni pa kriv Beograd; Jugoslavija bo stabilizirana, ko ne bo več narodov: slovenskega, hrvaškega...

Jugoslovanska titovska diplomatska zastopstva imajo nalag, da naj delajo razliko med emigranti, ki so ideološko nasprotniki komunizma, a priznavajo in sprejemajo obstoj Jugoslavije in tistimi, ki so proti oblasti Beograda, ker ga smatrajo nevarnega za obstoj slovenskega naroda, ker namreč prihajajo od tam ukrepi, ki režejo fizične temelje slovenstva — duh slovenstva bo zares zamrl, ko ne bo več posod, v katerih bi se ohranjalo.

Koeksistenco po dveh tirih? Kocbekovstvo v Trstu oznanja koeksistenco ob krl-

urad vsem župljanom, da gospod poveljnik ni sprejel od gospodične Ursule Sehrschöu, vulgo Zoppennigbüurein, niti enega koščka mesa. Meso mu je bilo po ome-njenj osebji poslano v zvezi s slemeniškim dogodki, ki so te dni razburjali duhove in kj naj čimprej pridejo v pozabo. —

Tako so še pred koncem osmine svetih Treh kraljev vsj ljudje videli konec slemeniških dogodkov:

Spreddaj, čisto spreddaj je kakor Gašpar v beli halji ponosno stopal slemeniški župnik.

V primerni razdalji je sključena in z dolгим nosom stopicala Copernica s polnim jerbosom krač in klobas.

Daleč, daleč za obema pa je ležal v jami, kj jo je kopal župnik, Hubert Felsberger, črn, ves črn kot tretji kralj pri jaslicah v slemeniški cerkvi.

Meja pa se pri vsem tem na Karavankah niti za las ni premaknila.

KONEC

tilki komunizma, a sprejema Jugoslavijo po tistem: Right or wrong... oni drugi v zdomstvu tudi obojajo komunizem, a sprejemajo Jugoslavijo po istem: Right or wrong... dasi je ta poln strupa za slovenstvo.

Right or wrong... po dveh tirih... koeksistenco po dveh tirih... ali ni oboje eno in isto?

Prva Jugoslavija nas ni obvarovala pred katastrofo v letu 1941 in s tem pred ono v letu 1945 — in druga Jugoslavija nam koplje grob — in vendar: Right...

Po dveh tirih v isto smrt!
Sicer pa: ali ni smrt pravična nagrada lakajev?
Ruda Jurčec

od 12. do 18. decembra 1965

Nedelja: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Božič na Divjem Zavadu«. (Karl May, prevod in dramatisacija Dušan Pertot.) Drugi del. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 15.30 »Sluga dveh gospodov«, veseloigra v dveh dejanjih. (Carlo Goldoni, prevedel Cyril Debevec.) — 18.30 Kino, včeraj in danes, pripravil Sergij Vesel. — 20.30 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: V starih časih: »Zima je bla jen mres« — 22.10 Pevci in glasbila.

Ponedeljek: 11.35 Radio za šole (oddaja za srednje šole). — 12.15 Liki iz naše preteklosti: »Avgust Andrej Bucik«, napisal Rado Bednarik. — 17.25 Radio za šole, ponovitev. — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Manj znane skladbe Antonina Dvoraka. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti. Vinko Beličič: (10) »Vajevci in gostosevci«. — 20.35 Zvokj uglašenj na temo. — 21.00 Giacomo Puccini: »Deklica z zlatega zapada«, opera v treh dejanjih.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: V starih časih: »Zima je bla jen mres«. — 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 7. lekcija - pripravil Janko Jež. — 18.30 Koncertistj naše dežele. — 21.00 Pregled slovenske dramatike, pripravila Jože Peterlin in Josip Tavčar. Četrta oddaja. Fran Levstik - prenovitelj slovenske drame.

Sreda: 11.35 Radio za šole (oddaja za I. stopnjo osnovnih šol). — 12.15 Pomenek s poslušavkami, pripravila Marjana Prepeluh. — 17.25 Radio za šole (oddaja za I. stopnjo osnovnih šol, ponovitev). — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.50 Motivi, ki so mladim všeč. — 19.15 Higiena in zdravje, pripravil dr. Rafko Dolhar. — 19.30 Zbor »Emil Adamič« iz Ljubljane, ki ga vodi Marko Munih. — 20.35 Franc Jeza: »Dekle na oglas«. Delo, nagrajeno na natečaju RAI - Italijanske radiotelevizije 1965 za izvrvne slovenske novele.

Četrtek: 12.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo: Danilo Lovrečič. — 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 8. lekcija, pripravil Janko Jež. — 18.30 Klasični moderne glasbe. — 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 »Večer grške tragedije«. Pripravil A. Rebula.

Petek: 11.35 Radio za šole (oddaja za II. stopnjo osnovnih šol). — 12.15 Pomenek s poslušavkami, pripravila Marjana Prepeluh. — 17.25 Radio za šole (oddaja za II. stopnjo osnovnih šol, ponovitev). — 18.00 Ne vse, toda o vsem - radijska poljudna enciklopedija. — 18.30 Opera v očeh libretistov, pripravil Dušan Pertot. — 19.00 Pevski zborj Furlanije-Julijske krajine: Zbor »Prealpi« iz Sacileja, ki ga vodi Angelo Presta. — 19.15 Slovenski znanstvenj delavci s tržaške univerze: (4) Drago Bajc: »Problem iz geografike: atmosferške bibavice«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe. Vodi Pietro Argento. — 22.00 O kritiki marksizma v Italiji: Vittorio Frossini: (4) »Idealizirana kritika marksizma«.

Sobota: 12.00 Širimo obzorja: »Jezera naše dežele«. Napisala Mara Kalan. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. Pripravil Dušan Jakomin. — 16.00 »Volan«. Oddaja za avtomobiliste. — 17.20 II. Vatikanški koncil. Poročila in komentarji. — 19.15 Družinski obzornik. Pripravila Ivan Teuerschub. — 19.30 Revija solistov. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Ženski vokalni oktet »France Prešeren« iz Kranja, kj ga vodi Peter Lipar. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo: Danilo Lovrečič. — 22.30 Koncertj za violino in orkester.

MEJA 47

Naslednjega dne je dušebrižnika zmogla odgovornost in se je odpravil v Bistrice, kaj več poizve, kako se je Hubert prabil.

Najprej je šel v župnišče.

»Zelo dobro ste se branili. Poveljnik pravi, da ste napravilj nanj najboljšj vtis. Ves čas ste se docela obvladali in zelo jasno odgovarjali.« je župnik že pri vratih obhvalil svojega sobrata. Ko sta sedla, je nadaljeval: »Vsekakor bi bilo prav, ako greste poveljniku zahvalitj za neprijetnansko naklonjenost. Če hočete, vas spremim.«

Ze na poti je bistriški nadaljeval: »Vi, g. poveljnik, kako vam ljubj Bog pomagaja. Po vsakem poizkusu, da vas očrno in onemogočijo, se še lepše izkaže nedolžnost. S tem pa tudi pridobite pri ljudeh ugled in zaupanje, tako boste mogli vedno več storitj za božjo

čas in zveličanje slemeniških župljanov.«

Poveljnik je bil do duhovnih gospodov zelo prijazen.

»Mi vemo, da je Slemenica nacistično gnezdo, kj ga je zaradi nedostopnosti težko očistiti vse grdobije. Občudujem vas, gospod župnik, da morete vztrajati na tako težkem položaju. Vendar sedaj kot sem vam rekel, morete iti svoje največje nasprotnike tožit, da jim za vselej zavezete jezike. Kako ste se torej odločili?«

»Ako bi jih šel tožit, bi si položaj le otežkočil. Za pripravo župnije na birno potrebujem miru in sodelovanja faranov. Slemeničanji so med seboj drug z drugim v sorodstvu in svaštvo, da bi verjetno vsi zakričali, ako bi kateremu od njih stopil na prste. Sicer pa ima vsak duhovnik navadno povsod kake težave, čeprav na splošno tujec večje kot domačin.«

»Če ne bo narobe res«, se je zasmejal bistriški.

»Toliko boljše zame«, je nadaljeval gospod Simon. »Jaz sem vesel, da je resnica

GORIŠKE NOVICE

Miklavževanje v Katoliškem domu

Letošnje miklavževanje v Katoliškem domu je z originalno zamisljivo in lepim uspehom pripravilo slovensko Alojzijeve šče pod vodstvom svojega prefekta č. g. Jožeta Peterlina. Sv. Miklavža pa ne more biti brez peklensčkov, zato so nas dijaki iz Alojzijeve šče najprej popeljali v njihovo kraljestvo, kjer smo zvedeli, kaj peklensčke najbolj jezi in česa so najbolj veseli. Jezi jih poslušnost otrok, njihova pobožnost in zlasti pogosta spoved, jezi jih nadalje katoliški tisk, po katerem segajo dobri ljudje, da se v svoji veri še bolj utrdijo, in jezi jih poslušnost svojim duhovnikom in sv. Cerкви. Nadvse pa so veseli neposlušnosti otrok, njihovega zanemarjanja verskih dolžnosti, branja pohujšljivih revij, zanemarjanja šole in učneja. Ko je prišel Lucifer in stopil na svoj prestol sredi pekla, so peklensčki zaplesali okrog njega, on pa jih je poslal na delo med ljudi v svet. V drugem dejanju smo nato že videli peklensčka in angela na delu. Peklensček zapeljuje dva bratca k nepokorščini, angel pa ju svari. Pa četudi ju skušnjava preмага, ko jo ponižno priznata, sta znova božja prijateljska.

Glavna vrata v dvorano so se nato na stečaj odprla in v dvorano so najprej planili peklensčki, za njimi pa v vsem sijaju spremljan od belooblečenih angelov sv. Miklavž. Preplah med malčki je bil velik, za to ve najbolj mala Mima, ki je bila prva klicana na oder. Kar pod plašč sv. Miklavža se je skrila, tako se je bala hudičkov. Pa se je vse dobro izteklo, tudi če mnogi niso znali odgovoriti na Miklavževa vprašanja. Paket so pa le dobili in bili srečni. Saj še veliki niso bili kos Miklavževim vprašanjem.

Obdarjenih je bilo veliko število otrok in tako se je še enkrat izkazalo, da je sv. Miklavž najbolj priljubljen svetnik, ki ga nikoli ne bo izpodrinil noben »dedek Mraz« in nobena »befana«.

Sv. Miklavž na Goriškem

Ne samo v Katoliškem domu v Gorici, temveč tudi drugod po Goriškem je imel sv. Miklavž precej dela, da je vse svoje mlade prijateljske obdaroval. Že v soboto, 4. decembra zvečer se je ustavil v župnijski dvorani v Standrežu. Darov je imel toliko, da se je zadržal kar dve uri. V nedeljo popoldne je pohitel v Doberdob. Tudi tam je imel dosti dela, saj ne manjka ne otrok ne odraslih, ki radi prejmejo darove iz njegove roke.

V ponedeljek je pa sv. Miklavž obiskal še dve slovenski šoli. Najprej je pozdravil otroke na Plešivem, nato pa še otroke v Jamljah. V svoji knjigi je imel točno označeno, kateri učenci so bolj in kateri so manj pridni. Zato je nekatere pohvalil, druge pa pokaral. Obdaroval pa je kljub temu vse. Saj drugače ne bi bil sveti Miklavž.

Slovesna otvoritev sejma sv. Andreja

V soboto, 4. decembra so uradno odprli letošnji sejem sv. Andreja, ki bo trajal do 12. decembra. Popoldne ob 15.30 so odprli tudi filatelistično razstavo, na kateri sodelujeta poleg Italije še Jugoslavija in Avstrija. Ob 16. uri so otvorili razstavo kmetijskih strojev, ob 16.30 pa razstavo vin ter srečolov v prid zavoda »Lenassi«. Istočasno so začela delovati tudi vsa zabavišča in za teden dni bo Gorica spremenila svoje običajno mirno lice in prijetno zaposlila male in velike na raznih zabavah, ogledovanju in nakupovanju. Tudi goriške trgovine sodelujejo v okviru sejma. 38 trgovin se je javilo za natečaj za najlepše okrašeno izložbeno okno. Določene so tri teme: sejem sv. Andreja, stara Gorica in spomeniki.

Standrež

Pretekli teden smo obhajali dvojno praznovanje: shod sv. Andreja, župnijskega zavetnika in god sv. Miklavža, dobrotnika naših otrok.

Na shod sv. Andreja smo se pripravili s tridnevno večerno pobožnostjo, pri kateri nam je izbrano govoril č. g. Jože Jurak o življenjskih naukih sv. Andreja. Shod smo imeli v nedeljo s slovesno mašo in ofrom za cerkev, ki je bila za to priliko lepo okrašena.

V soboto zvečer je bilo v župnijski dvorani miklavževanje za male in velike. Najprej so naši skavti pokazali nekaj šalji-

vih prizorov, ki so zelo ugajali občinstvu. Nato je bila kratka a prijetna priložnostna igrlica, kateri je sledil prihod sv. Miklavža z angelji in parklji. Angeli so se prikazali z višav, parklji pa so prilezli iz podzemlja obdani s plameni in dimom, kar je seveda živo vplivalo na domišljijo malih.

Miklavž je lepo nagovoril vse zbrane in nato začel deliti bogate in številne darove. Nekatera darila so bila zanimivo in podučno pripravljena, kar je vzbudilo splošno odobravanje. Obdarovanje je trajalo pozno v noč, a vsi so vztrajali do konca in veseli odnesli prejete dobrrote.

Štmaver

Prihod sv. Miklavža je vedno združen z zaskrbljenim pričakovanjem. Letos je pa Miklavž presenetil vso faro, stare in mlade. Po prizadevanju naše mladine, ki je zaslužila priznanje udeležencev in žirije na »Cecilijski«, je bilo to pot sv. Miklavžu omogočeno obiskati tudi našo obrobno vas. Toda hudo se je pritožil, da naša razkopana cesta ni več za njegove stare noge, posebno še, ker je bil preobležen z darili, s katerimi je hotel razveseliti mlade in tudi stare. V dobrohoten opomin in svarilo je darilo tu pa tam dodal zelo neveščeno strašilo. Ob častitljivem Miklavžu in krilatih angelih so sicer nemirni

TRŽAŠKE NOVICE

Tržaška krožna proga

Vlada je nakazala dve milijardi lir uravni državnih železnic z namenom, da se s tem sredstvi konča delo na dveh odsekkih predora, ki naj bi vezal industrijsko pristanišče z barkovljsko progo. Denarna sredstva bo vlada vzela iz sklada, ki ga predstavlja znani zakon o 45 milijardah za Trst. Odseka predora, ki ju mislijo sedaj dovršiti, se nahajata pod dreverodom D'Annunzio oz. pod ulico Kandler. Pri vrtnanju bo treba zaščititi hiše, ki stojijo nad predorom, ker bi se drugače marsikatera družina morala izseliti in iskati druga stanovanja, kar pa je vedno združeno z nepravilnimi raznih vrst.

Albanija se poslužuje tržaškega pristanišča

Tudi Albanija se je začela kljub svoji dosedanji zaprtosti in naslonitvi na Kitajsko zanimati za zahodne države ter je z njihbi navezala trgovske stike. Pri tem se vedno bolj poslužuje tržaške luke. Leto 1963 je Albanija izkrcala v Trstu 22.760 ton blaga, predvsem rudnin, vkrcala pa 11.800 blaga za albanske uvoznike. Lanje je prišlo iz Albanije že 43.200 ton, v nasprotno smer pa je šlo 9800 ton. Letos so do konca oktobra razne ladje iz Albanije pripeljale 20.069 različnega blaga, zlasti svežega grozdja, za Albanijo pa odpeljale 11.136 ton; v tem tovoru so bili zlasti razni stroji, pločevina in papir.

Maloobmejna blagovna izmenjava

Zunanjetrgovinski oddelek generalnega komisariata za deželo Furlanija-Juljska krajina je izdal v prvih devetih mesecih za 3216 milijonov lir uvoznih in izvoznih dovoljenj v okviru maloobmejnega prometa (avtonomni račun).

V italijanskem uvozu iz Jugoslavije prevladujejo goveja živina za zakol, sveža povrtnina in sadje, sveže mleko, sveže ribe, jajca in maraskin sok. V nasprotni smeri, to je v Jugoslavijo, pa dobavljajo italijanski trgovci predvsem razne vrste tehničnega papirja, umetna vlakna in tkanine, razne železarske izdelke, plastične mase, kroglične ležaje, dieselve motorje, pogonske in orodne stroje, avtomobilska kolesa in druge izdelke iz gumija, gramofonske plošče ter razne kemične proizvode.

Devin ima ulico z imenom Dante

Na seji nabrežinsko-devinskega občinskega sveta so zadnji ponedeljek glavni del seje posvetili 700-letnici Dantejevega rojstva in sklenili, da se ulica v Devinu, ki pelje s trga v pristanišče, poimenuje po Danteju. Bilo je spregovorjenih veliko le-

rogatci še precej mirovali s težkimi verigami.

To pa je bila šele zadnja točka pestrega sporeda. Prej so se na odru zvrstili cerkveni zbor, recitacije mladih in šolarjev, poučni prizor namišljenih bolnikov z glavnimi vlogami skušnjavca in angela varuha ter posrečeni dovtipi dveh »štmavercev«.

Sušlja se, da se nam bodo mladi spet kmalu predstavili. Če je to res, smemo upati, da bo želja po udeleževanju na kulturnem področju vedno bolj osvojila našo mladež.

Vesti iz Rajblja

V ponedeljek, 29. novembra je tragične smrti umrl rudar Rihard Mlekuž, star 59 let. Prihodnje leto februarja meseca je nameraval iti v pokoj, saj je imel že 35 let dela v rudniku za seboj ter je svoj čas prejel od uprave rudnika tudi nagrado za zvesto službovanje. Pokojnik je že dalj časa bolehal na srcu.

Letos ni bila opravljena sv. maša na dan rudarske zavetnice sv. Barbare v samem rudniku kot druga leta, temveč za prostem v jašku Pozzo Clara. To se je zgodilo iz razlogov varnosti, ker je pred kratkim rajbljski rudnik doživel svoj epicentrični potres.

Vreme v Rajblju in okolici je postalo zadnje čase silno muhasto. Enkrat sneži, drugič dežuje, potem se bliska in grmi kot bi bili v sredi poletja, prikaže se sonce, nato spet oblaki, so jutra polna mraza in nato spet toplo. Le kdo naj bo vesel takega vremena?

Prelaz na Predelu je od 30. novembra zaprt. Tako je do spomladi prekinjen promet med Trbižem in bovškim kotom, kar je gotovo škoda tako za tujski promet kot za gospodarske stike med obema državama.

kih besedi v zvezi s tem veleumom, čigar dela so postala last vsega sveta.

Kot Slovenci bi bili seveda veseli, da bi po naseljih, kjer so Slovenci v večini, kmalu dobili tudi kako ulico po zaslužnem slovenskem možu. Dosedanje ravnanje italijanskih oblastj namreč daje vtis, da so samo oni v posesti velikih osebnosti, Slovenci pa da jih ne zmoredno in se moramo zadovoljiti le z njihovimi možmi, pa naj so imeli ali ne vpliv na kulturno rast našega ljudstva.

Predlog o imenovanju ulice v Devinu po Danteju je bil sprejet soglasno. Občinski svet je tudi odobril razpis javne licitacije za nakup opreme za slovensko in italijansko srednjo šolo v skupnem znesku 1.389.000 lir.

Koprška železnica

Pristanišče v Kopru zaradi pomanjkanja železniške zveze z zaledjem komaj še zmaguje svoj promet. Obstaja resna nevarnost, da bo prihodnja leta moralo odkloniti marsikatero ugodno trgovsko ponudbo, ker pač ne bo v položaju zadovoljiti interesentov. Med tem ko gradi jugoslovenska država iz zveznega proračuna pristanišče v Baru in progo Beograd-Bar, progo Sarajevo-Ploče v sklopu republike Bosna in Hercegovina, progo za Zader v okviru hrvatske republike, pa pristojne oblasti nikdar niso hotele priskočiti na pomoč Slovencem, ki potrebujejo le 34 km železniške proge, da povežejo Koper z zaledjem. Progo so sicer začeli lani graditi s krediti, ki so jih dale slovenske banke, a ti krediti so že pošli, delo se je pa šele dobro pričelo. Če bi ga nadaljevali v sedanjem ritmu, bi Koper ostal brez železnice še nadaljnjih sedem let. To bi pa pomenilo gospodarsko smrt za njegovo pristanišče. Zato se je koprška občina odločila za drzen sklep: 7. oktobra je prevzela poročstvo za glavni del sredstev, ki so potrebna za dograditev proge, to je za nad 8 milijard dinarjev. Sedaj bomo videli, ali bo ta velikuodni sklep koprške občine vsvo zadrževanje koprške železnice spravil v mrtve točke. Pa se mnogi čudijo, če se Slovenci znotraj in zunaj Jugoslavije vedno bolj navdušujejo za samostojno Slovenijo!

Nova maša za božične praznike

26. decembra bo v Kozičji pri Sv. Lenartu nova maša p. Gina Simaza, ki je član misijonske družbe Marije Tolažnice iz Turina. Ob tej priliki misli izdati g. župnik Angel Kračina iz Sv. Lenarta posebno brošuro, posvečeno temu novomašniku.

V nedeljo, 12. decembra ob 4^h popoldne bo v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu za slovenske vernike

VELIKA KONCILSKA SLOVESNOST

Maševal in govoril bo tržaški g. nadškof. Po službi božji bo predavanje o koncilu, ki ga bo imel msgr. dr. Janez Vodopivec iz Rima.

Slovenci, pridite!

FILMSKI FESTIVALI

Koliko je danes filmskih festivalov? Nebroj. Poleg znanih tovrstnih manifestacij je še cela vrsta manjših, manj važnih festivalov. Pred dvema letoma se je tudi Trst pridružil skupini tistih mest, ki služijo kot gostitelji za te filmske manifestacije in sicer s svojim festivalom znanstveno-fantastičnega filma.

Ni nimamo proti temu, da se vsako leto podelijo nagrade tistim, ki imajo zasluge na filmskem polju. Pravilno je, da dobijo priznanje najboljši. Znano je namreč, da je nagrada najboljša bodrilo k nadaljnemu delu. Poleg tega pa imajo filmski ustvarjalci zadoščanje za svoj trud in sicer pred kritiko in pred občinstvom.

Toda zdj se nam, da se v zadnjih letih malo preveč pretirava v podeljevanju nagrad in da se je začelo že v pravo skrajnost. Danes skoro ni igravca ali režiserja, ki ne bi prejel vsaj ene nagrade za svoje udeleževanje. In pomisliti moramo na to, da so nekateri med njimi kot filmski ustvarjalci prav povprečni, če že ne povprečni. Nagrade se z veliko širokogrudnostjo podeljujejo zdaj tem zdaj onim in človek se nehotе sprašuje, ali imajo te nagrade sploh še kako vrednost.

Med filmskimi festivali so nekateri še ohranili svojo važnost in resnost; zlasti beneški, berlinski in v Cannesu. Seveda je tudi med temi tremj razlika precej očitna. Festival v Cannesu ima morda najprej turistični pomen in služi predvsem povečevanju znanih in neznanih igravk. Film, ki se na njem predvajajo, niso morda prav najboljši iz svetovne kinematografije.

Nasprotno pa je beneški festival zlasti v zadnjih letih pokazal, da hoče biti predvsem kulturna manifestacija, ne pa turistična privlačnost. Igravci in igravke ne najdejo tu več primerne okolja za razkazovanje svojih fizičnih oblik in drugih posebnosti. Daleč so leta, ko je prihod Gine Lollobrigide in Sophie Loren povzročil pravi naval med časnikarji in fotoreporterji, pa tudi med prisotnim elegantnim občinstvom. Danes imajo na tem festivalu glavno vlogo filmi, ne pa igravci. Rečemo lahko tudi, da ohranja nagrada zlatega leva svoj nekdanji pomen in je režiser, ki jo dobi, lahko upravičeno ponosen nanjo.

Nedvomno je danes filmskih festivalov vse preveč. Zato je jasno, da ne morejo vsj nuditi najboljših filmov, kajti svetovna kinematografija jih ne zmoro toliko. Morda bi bilo primernejše, ako bi bilo manj festivalov in več dobrih filmov. A to je za enkrat le utopija. Ne pozabimo namreč, da je kino donosna trgovina in vsak trgovski izdelek potrebuje reklame. In katera reklama je boljša od filmskih festivalov?

»Vaghe stelle dell'Orsa«

Ta film je na letošnjem beneškem festivalu prejel nagrado zlatega leva. Toda verjetno Visconti ni izrecno za ta film dobil nagrade, marveč za svoje dolgoletno režisersko udeleževanje na filmskem polju. Kajti potem, ko smo videli ta film, se nam je vsilil dvom: ali je bilo to delo res najboljše med vsemi predvajanimi filmi? Če je tako, potem moramo reči, da je letošnji beneški festival po kakovosti prikazanih del padel na zares nizko stopnjo.

Visconti se je uveljavil v italijanski kinematografiji predvsem s svojim novorealističnim filmom »La terra trema« (Zemlja se trese). Tudi naslednja dela so pokazala veliko sposobnost tega režiserja, ki je mojster v tem, da spretno vodi igravce, pa tudi v tem, da do najmanjših odtenkov prikazuje okolje, v katerem se odigrava dejanje filma. Teža mu ne more nihče oporekati. Toda film ni samo v tem. Umetnost, če hoče biti zares umetnost, mora upoštevati tudi glavna moralna načela. Zadnji Viscontijevi filmi pa so bili vsi prepovedani mladoletnim gledavcem!

Povrnilo se k filmu, omenjenemu v naslovu. Prikazuje precej kalno zgodbo o nemoralnem razmerju med sestro in bratom, ki se vrmeta v staro očetovo palačo in objujata spomine na svoje detinstvo. Zlasti v fantu je zelo močno nagnjenje, ki ga čuti do poročene sestre. Na koncu postane žrtev tega svojega patološkega

nagnjenja: čuti se samega in zapuščenega in ne najde druge rešitve kot v samomoru.

Film je skozi in skozi temen prav tako kot je temno to, kar obravnava. Visconti brska prav v dno življenja, prikazuje samo to, kar je najgrše, kot je storil že v filmu »Rocco in njegov brat«. Nočem trditi, da je zgodba nemogoča. Skušnje nas je namreč naučila, da v življenju ni nič nemogočega. Vendar ima to življenje tudi luč poleg teme.

V tem filmu pa ni luči, če izvzamemo morda ljubezen, ki jo Sandrin mož kljub vsemu še goji do nje. In upanje na boljše in čistejšo bodočnost razodeva na koncu glavna junakinja tudi v tem, da je edina med vsemj drugimj oblečena vsa v belih barvi, ko odkrijejo spomenik njenega očeta, ki je bil znan judovski znanstvenik in je zaradi svojega porekla umrl v koncentracijskem taborišču.

Celoten film preveva najbolj črn pesimizem, ki kot mora tlačiti osebe. Kaj je hotel Visconti pokazati s tem svojim delom? Zakaj mora vedno iskati čudne in nenavadne zgodbe o bolesten nagnjenosti med nekaterimi osebami? Mar je to umetnost?

Če gledamo film s tehnične strani, nam rama seveda Viscontiju priznati spretnost roko. Kot smo prej omenili, je mojster zlasti v prikazovanju okolja, za katerega pa je včasih morda pretirano natančno. Jean Sorel se je občuteno življal v vlogi brata, medtem ko je Claudia Cardinale enkrat pokazala svoje igravske nesposobnosti. Ves čas nas moti njen zoprni vulgarn glas, katerega bi se prenesli, ali bi bila igra dobra. Sploh se čudimo, kaj je mogel Visconti izbrati prav to igravko, ki ni niti najmanj primerna za vlogo glavne junakinje.

Zaradi svoje vsebine in zaradi nekaterih drznih prizorov je film seveda neprilopen za mlade.

OBVESTILA

Sindikata slovenske šole v Trstu bo imel 12. decembra ob 9. uri svoj redni občni zbor v mali dvorani Kulturnega doma. Na dnevnem redu so poročila tajništva, poročila o delu odbora, poročila o delu odborov, blagajnika, nadzornega odbora, razsodišča ter volitev novega odbora. Vsi, ki žele predložiti kak predlog, naj ga priložijo predložitveni listi, ki jih prejmejo v sredo 10. decembra vabljeni tudi nečlani.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Božična in novoletna številka »Katoliškega glasa« bosta izšli zaradi predstoječih praznikov namesto kot običajno ob koncu leta, to je v sredo 22. januarja 1966. Paginacija se bo zato izvedla že v torek 21. in 28. decembra popoldne. Prosimo vse dopisnike, da to popoldne in nam pravočasno pošljejo svoje pismo in glasila.

Božična številka bo imela dvojen obseg. Dve strani sta rezervirani za božična in novoletna voščila. Vabimo naše zavodno organizacije, trgovine in podjetja, da nam pošljejo našega lista ter izrečejo svoja voščila vsem, ki jih podpirajo ali so naši člani. Oglasj naj bodo na upravi vsaj do ponedeljka, 20. t. m. zvečer!

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

bo predvajalo v Katoliškem domu v Gorici v nedeljo, 12. in 19. decembra vsakikrat ob 16. uri otroško spevoigranje v treh dejanjih

JANKO IN METKA

Otroci bodo v njej našli svoj pravi ljubi svet, odrasli pa bodo doživljali ljubezen ob otrocih njihovo srečo in veselje. Predprodaja vstopnic v kavarni Bratstvo

OGLASI

Za vsak manjši višine v širini enega stolpca trgovski L. 30, osmrtnice L. 50, večji davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici